

[IN MEMORIAM]

ПАВЛЕ МИЛОШЕВИЋ **(1932—1975)**

Рођен је 22. маја 1932. године у Буковој Польани, код Колашина, гдје је, са дужим прекидом у току рата, завршио основну школу. Гимназију је завршио у Иванграду 1954. године. Показујући смисао за прошлост, одлучио је да студира историјске науке, па се зато исте (1954) године уписао на групу за историју на филозофском факултету у Београду. Апсолвирао је у редовном року, а затим двије школске године радио као наставник у основној школи у Соколцу код Сарајева. Дипломирао је 1960. године. По завршетку студија радио је као наставник у основним школама у Барама Краљским и у Крушеву код Пљевља. Око двије године налазио се на дужности руковођиоца за културу Скупштине општине Титоград.

Од 1. октобра 1966. године до смрти 23. јула 1975. године радио је у Историјском институту СРЦГ у Титограду. У Институту је најприје био антажован на прикупљању и сређивању сјећања истакнутијих учесника народноослободилачког рата и Револуције. На овом специфичном, тешком и одговорном послу Милошевић је постигао добре резултате, па је тако Архив радничког покрета при Институту обогаћен знатном мемоарском грађом, значајном за изучавање свих токова и Револуције.

Милошевић је убрзо показао смисао за научну обраду црногорске историје, па је упоредо са прикупљањем и сређивањем мемоарске грађе обрађио низ питања из најчовије црногорске прошлости. На том плану он је објавио неколико запажених чланака. Упоредо с изучавањем најновије црногорске историје, он је показивао посебан афирмитет за изучавање балканских ратова. Објавио је обимну студију о операцијама Источног одреда црногорске војске 1912. године.

У посљедњим годинама живота Милошевић је упорно радио на писању обимног дјела о КПЈ у Црној Гори у току рата и Револуције (1941—1945). Овај рад је пријављен као докторска теза. Смрт је спријечила аутора да заврши то дјело од кога се доста очекивало. У рукопису је остало око 250 страница текста.

Милошевић је објавио многе притказе и биљешке у часописима и новинама. Био је активан и у Друштву историчара Црне Горе. Три године био је секретар Друштва, а смрт га је затекла као члана управе Друштва. Био је члан редакција неких публикација и члан Скупштине Универзитета у Титограду.

Смрћу Павла Милошевића наша историјска наука губи једног од посленика који су доста урадили и који су доказали да се од њих може још више очекивати.

БИБЛИОГРАФИЈА РАДОВА ПАВЛА МИЛОШЕВИЋА

Чланци и прилози:

¹ Црногорски НОП одред за операције у Санџаку од напада на Пљевља до формирања Прве пролетерске бригаде, Историјски записи, св. 1, 1968, 131 — 141.

² Покрајинско савјетовање КПЈ за Црну Гору, Боку и Санџак од 7. децембра 1941. године, Историјски записи, св. 1, 1969, 81 — 88,

³ Основачки конгрес Комунистичке партије Црне Горе, Историјски записи, св. 1 — 2, 1969, 587 — 499,

⁴ Организација и развој партизанске здравствене службе у Црној Гори 1941 — 1942. године, Историјски записи, св. 4, 1969, 521 — 552.

⁵ Ишчекивање совјетске помоћи на Дурмитору 1942. године. Историјски записи, св. 3 — 4 1970, 387 — 397.

⁶ Одјек и посљедице пљевальске битке у Црној Гори, Историјски записи, св. 1 — 2, 1971, 289 — 300.

⁷ Операције Источног одреда црногорске војске у Санџаку, Горњем Полимљу и Метохији 1912. године, Историјски записи, св. 3 — 4, 1972. 279 — 382.

⁸ Ослобођење Берана испод турске власти 1912. године, Токовић, св. 10 — 11, 1975.

⁹ Партизански санитет, „Побједа“ 1972, бројеви од 19. марта до 8. јуна.

б) Прикази и биљешке:

¹ Боривој Пајовић, Милорад Радовић, *Библиографија о рату и револуцији у Југославији*, Београд 1969, Просвјетни рад, бр. 7, 1969.

² Др Јован Р. Бојовић, *Извори за историју радничког покрета и револуције у Црној Гори 1918 — 1929*, Титоград 1971, Историјски записи, св. 1 — 2, 1972, 244.

³ Зоран Лакић, *Записи о револуцији*, Социјализам, св. 4, 1972, 511,

⁴ Научни скуп поводом тридесетогодишњице устанка и револуције у Црној Гори, Југословенски историјски часопис, св. 3 — 4, 1971, 336.

⁵ Балкан и велике силе у XIX и XX вијеку, Историјски записи, св. 3 — 4, 1972. 562.

⁶ Савремена епоха и њене идеологије, Историјски записи, св. 1 — 2, 1972, 244.

⁷ Вељко Шакотић, *Културно-просвјетна друштва старог Никшића, Никшић*, 1971, Просвјетни рад, бр. 11, 1971.

⁸ Др Михаило Војводић, *Скадарска криза 1913. године*, Београд 1971, Историјски записи, св. 1, 436.

Поред овога, објавио је (углавном у „Побједи“ и „Просвјетном раду“) више приказа и биљешки на књиге које се односе на народноослободилачки рат и револуцију.